

Sygn. akt VII U 1488/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 października 2017 r. w Warszawie

sprawy B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 25 sierpnia 2016 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 20 września 2016 r. **B. S.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 25 sierpnia 2016 r. znak: (...) na podstawie której organ rentowy odmówił jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołująca wniosła o zmianę skarżonej decyzji poprzez przyznanie jej ww. świadczenia.

W uzasadnieniu odwołania B. S. wyjaśniła, że w jej ocenie skarżona decyzja jest obarczona licznymi brakami. Odwołująca wskazała,

że w sprzeczności z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS zakwestionowała m. in. ustaloną przez niego datę powstania niepełnosprawności, co wpływa

na wyliczenie czy w niniejszej sprawie zostały zachowane wszystkie okresy składkowe i nieskładkowe, a ponadto składała w tym zakresie pismo celem nadesłania dokumentacji pozwalającej ustalić powyższą datę. Okoliczności

te nie zostały uwzględnione przez organ rentowy. Odwołująca zaznaczyła również, że uczyła się w szkole specjalnej i już na etapie edukacji posiadała zaświadczenie o co najmniej lekkim stopniu niepełnosprawności, a od czasu ukończenia szkoły średniej jej stan zdrowia nie uległ poprawie (odwołanie

k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 września 2016 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania B. S. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pełnomocnik organu rentowego wyjaśnił, że w toku postępowania zainicjowanego wnioskiem o rentę odwołującej z dnia 9 czerwca 2016 r. ustalono, że nie spełnia ona drugiego i trzeciego warunku, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 1-3 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. warunku powstania niezdolności w danym okresie oraz posiadania wymaganego przez przepisy stażu pracy. Badająca odwołującą komisja lekarska ZUS ustaliła, że jest ona osobą niezdolną do pracy od dnia 3 listopada 2015 r. W okresie dziesięcioletnim przypadającym na dzień złożenia wniosku lub wydania decyzji wnioskodawczyni nie udowodniła żadnego okresu zatrudnienia, zaś jej ostatnie ubezpieczenie ustało w dniu 1 grudnia 2002 r. (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca B. S. odbywała naukę w szkole podstawowej.

W trakcie edukacji, ze względu na schorzenia natury psychiatrycznej, odwołująca została skierowana do szkoły specjalnej. Od września 1979 roku odwołująca odbywała naukę w (...) Szkole (...)

nr (...) w W. na kierunku cukiernika przemysłowego (dokumentacja dotycząca zakwalifikowania do szkoły (...)) k. 39-43 a.s.).

Na przełomie lat 1987-2002 roku B. S. pracowała jako sprzedawca w sklepie, recepcjonistka oraz cukiernik. Ostatnie okres zatrudnienia odwołującej przypada na okres od 26 listopada 2002 r. do 1 grudnia 2002 r., podczas którego była zatrudniona w firmie (...) S.A. na stanowisku sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Od dnia 3 czerwca 2013 r. odwołująca jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy (...) W. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku (świadczenia pracy k. 6-12 a.r., zaświadczenie z UP (...) W. k. 13 a.r., legitymacja ubezpieczeniowa k. 14 a.r.).

W dniu 9 czerwca 2016 r. B. S. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania odwołująca została skierowana

do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 13 lipca 2016 r. uznał ją

za osobę częściowo niezdolną do pracy do 31 lipca 2017 r., wskazując jako dzień powstania ww. niezdolności 3 listopada 2015 r. Po wniesieniu przez odwołującą sprzeciwu od ww. orzeczenia została skierowana na badania do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 22 sierpnia 2016 r. podtrzymała stanowisko lekarza orzecznika. Na tej podstawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 25 sierpnia 2016 r. na mocy której odmówił przyznania B. S. prawa do renty, wskazując, że nie udowodniła warunków określonych w art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy emerytalnej (wniosek o rentę z załącznikami k. 1-14 a.r., orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 15 a.r., orzeczenie komisji lekarskiej ZUS k. 39 a.r., informacja o wniesieniu sprzeciwu k. 37 a.r., decyzja ZUS z 25.08.2016 r. k. 40 a.r.).

B. S. odwołała się od powyższej decyzji organu rentowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu chorób wewnętrznych, neurologii, psychiatrii, ortopedii oraz medycyny pracy na okoliczność oceny stanu zdrowia odwołującej (k. 55 a.s.).

Biegli sądowi rozpoznali u odwołującej następujące schorzenia: choroba trzewnej III stopnia wg. Marsha-Celiakia, zapalenie błony śluzowej żołądka

i przełyku, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy w wywiadzie, choroba refleksowa, przepuklina rozworu przełykowego, łagodne zaburzenie procesów poznawczych, lekkie upośledzenie umysłowe, przebyte zaburzenia depresyjne, choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa, chondropatia kolan, przebyta choroba S., choroba R., kamica nerkowa, niedosłuch socjalnie wydolny, nawracające zapalenie zatok z idiopatycznym zniesieniem odruchów obronnych gardła i krtani, łojotokowe, ropne nawracające zapalenie skóry. Biegli wskazali, że w związku z rozpoznanymi u niej schorzeniami odwołująca pozostaje pod kontrolą Poradni Gastrologicznej, Ortopedycznej, Dermatologicznej i Laryngologicznej.

Odwołująca od dzieciństwa była upośledzona intelektualnie w stopniu lekkim, objawiające się zaburzeniami koncentracji, procesów poznawczych oraz zaburzeniem organicznym nastroju, co skutkowało zakwalifikowaniem jej do edukacji w szkole specjalnej, przy czym ze względu na brak dokumentacji nie byli w stanie przedstawić przebiegu schorzenia. Problemy psychiczne odwołującej nasiliły się w ostatnich latach a ich przyczyną były problemy rodzinne

oraz bytowe, z tego względu odwołująca zgłosiła się do (...) w listopadzie 2015 roku. Od dzieciństwa odwołująca cierpi również na schorzenia układu pokarmowego, które zostały u niej zdiagnozowane w 1984 roku i nasilały się z biegiem czasu. Zdiagnozowana

w czerwcu 2011 roku choroba trzewnej wiąże się z brakiem tolerancji na gluten i wymaga stosowania ścisłej diety, choć u odwołującej ma przebieg łagodny. Pozostałe dolegliwości układu pokarmowego mają charakter nasilający się okresowo. Odwołująca zgłaszała również szereg wielonarządowych skarg,

które w pewnym stopniu mogą ograniczać wykonywanie przez nią pracy, związanych przede wszystkim z dolegliwościami bólowymi kolan oraz kręgosłupa szyjnego, przy czym badania ortopedyczne nie potwierdziły istotnego upośledzenia sprawności ruchowej. W przypadku nasilenia dolegliwości bólowych odwołująca doraźnie zgłasza się na (...). Odwołująca cierpi również na niedosłuch, jednakże zdaniem biegłych nie zachodzi konieczność używania aparatu słuchowego. Z kolei schorzenia dermatologiczne są leczone okresowo w ramach kontroli w Poradni Dermatologicznej (opinia łączna biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, chorób wewnętrznych, ortopedii oraz medycyny pracy k. 84-92 a.s., dokumentacja medyczna odwołującej k. 23, 40-43, 83 a.s. oraz w aktach rentowych).

W ocenie biegłych sądowych odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy w okresie od 3 listopada 2015 r. do 9 czerwca 2020 r., z powodu niepełnosprawności intelektualnej, łagodnych zaburzeń poznawczych, choroby trzewnej, chromandalacji stawów kolanowych, choroby R. oraz innych skarg wielonarządowych, a początek powstania inwalidztwa ustalili na dzień, w którym zgłosiła się do (...), tj. 3 listopada 2015 r. Biegli zaznaczyli, że nie znaleźli podstaw do uznania, że odwołująca miała przyznaną grupę inwalidzką lub że została uznana za osobę niepełnosprawną przed 16 rokiem życia (opinia łączna biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, chorób wewnętrznych, ortopedii oraz medycyny pracy k. 84-92 a.s., dokumentacja medyczna odwołującej k. 23, 40-43, 83 a.s. oraz w aktach rentowych).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w sprawie dowodów, obejmujących wymienione wyżej dokumenty oraz opinię łączną biegłych sądowych. Sąd dał wiarę wszystkim zgromadzonym w sprawie dowodom, mając na względzie ich treść oraz brak zastrzeżeń stron co do ich wiarygodności.

Ustalając stan faktyczny w zakresie stanu zdrowia odwołującej w kontekście istnienia niezdolności do pracy oraz daty jej powstania Sąd oparł się głównie na opinii biegłych sądowych, którzy w oparciu o dokumentację medyczną odwołującej, uzyskaną ze wskazanych przez nią placówek medycznych, dokonali analizy jej stanu zdrowia. W ocenie Sądu opinia była rzeczowa i wszechstronna. Powołany zespół biegłych przeprowadził badania na osobie odwołującej, dokładnie przedstawił szereg schorzeń, na które odwołująca cierpi i w sposób jednoznaczny zaprezentował swoje wnioski.

Sąd miał na względzie zastrzeżenie odwołującej co do przedmiotowej opinii zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2016 r. (k. 137 a.s.), jednakże podnoszonych przez odwołującą zarzutów nie podzielił, gdyż nie znajdowały oparcia w treści opinii. Opinia biegłych była pełna, stanowiła gruntowną analizę stanu zdrowia odwołującej i nie zawierała sprzeczności mogących pozbawić jej waloru dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 25 sierpnia 2016 r. znak: (...) było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył prawa odwołującej do renty z tytułu niezdolności do pracy. Kwestie związane z nabyciem prawa do ww. świadczenia zostały przez ustawodawcę unormowane w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383 – dalej jako ustawa emerytalna). Zgodnie z treścią tego przepisu renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania odwołującej prawa do ww. świadczenia wskazując, że choć zgodnie z orzeczeniem komisji lekarskiej jest ona osobą częściowo niezdolną do pracy, to niezdolność ta nie powstała w ustawowo przewidzianym okresie ubezpieczenia lub w okresie 18 miesięcy od zakończenia ubezpieczenia, a ponadto odwołująca nie posiada wymaganego przepisami ustawy emerytalnej stażu pracy. Stanowisko to zostało zakwestionowane przez odwołującą, która wskazywała na mnogość i przewlekłość dolegających jej schorzeń i wniosowała o ustalenie, że jej niezdolność do pracy powstała w okresie edukacji szkolnej. W tych okolicznościach przedmiotem rozważań Sądu w niniejszej sprawie był ustalenie, czy odwołująca spełnia przesłanki określone w art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy emerytalnej. Okoliczności stanu zdrowia odwołującej oraz istnienia niezdolności do pracy były co do zasady bezsporne, a Sąd analizował tą kwestię jedynie w zakresie, w jakim mogła ona mieć wpływ na ustalenie, czy odwołująca spełnia pozostałe przesłanki określone w art. 57 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Przesłanka konieczna dla przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, wiąże się z koniecznością posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze określonym w art. 58 ustawy. Wymóg ten wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem o charakterze socjalnym na rzecz osób niezdolnych do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r. I UK 424/15). Wskazany wyżej przepis określa w ust. 1, że warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Jeśli chodzi zaś o trzeci z warunków z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, to wiąże się on z okresami, w czasie których powinna powstać niezdolność do pracy (bądź w ciągu 18 miesięcy od ich ustania), aby ubezpieczony mógł skorzystać z prawa do renty. Jednym z warunków uprawniających do renty z tytułu niezdolności do pracy, określonym w art. 57 ust. 1 pkt 3 emerytalnej, jest powstanie tej niezdolności w okresie ubezpieczenia; najpóźniej w ciągu 18 miesięcy po jego ustaniu. Skutkiem związania prawa do świadczeń z ubezpieczeniem jest utrata tego prawa

po ustaniu ubezpieczenia. Osoba, której ubezpieczenie ustało, nie ma żadnych uprawnień wynikających z tego ubezpieczenia i aby uprawnienia takie uzyskać musi ubezpieczyć się ponownie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2014 r. II UK 232/13).

Mając na względzie powyższe Sąd w toku postępowania analizował okresy podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym na podstawie dokumentacji załączonej do akt rentowych oraz dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu wskazanych przez odwołującą schorzeń celem ustalenia jej stanu zdrowia, jego wpływu na posiadaną przez nią zdolność do pracy, a w przypadku stwierdzenia istnienia tej niezdolności, ustalenia jej stopnia oraz wskazania momentu jej powstania.

Sporządzona przez biegłych sądowych opinia łączna potwierdziła stanowisko komisji lekarskiej ZUS w zakresie istnienia u odwołującej częściowej niezdolności do pracy. Jako datę powstania niezdolności do pracy biegli wskazali dzień, w którym zgłosiła się do (...), tj. 3 listopada 2015r. Na podstawie dokumentacji medycznej oraz badań przedmiotowych biegli rozpoznali u odwołującej szereg schorzeń, w tym przede wszystkim istniejącą od dzieciństwa niepełnosprawność intelektualną, która stanowiła przyczynę zakwalifikowania jej do edukacji w szkole specjalnej. Powyższe schorzenie, wraz z innymi współtowarzyszącymi, stanowiło główną podstawę uznania odwołującej za osobę częściowo niezdolną do pracy. Jednocześnie biegli podkreślili, że nie znaleźli żadnych podstaw do uznania, że odwołująca miała przyznaną grupę inwalidzką lub że została uznana za osobę niepełnosprawną przed 16 rokiem życia. W szczególności biegli podkreślili brak jakiegokolwiek dokumentacji medycznej obejmującej okres pomiędzy rozpoczęciem nauki w szkole specjalnej oraz przyjęciem do (...) w listopadzie 2015 roku, który pozwalałby na stwierdzenie,

że pogorszenie stanu zdrowia odwołującej w zakresie stanu psychicznego nastąpiło przed wskazaną przez nich datą powstania niezdolności,

czy też wcześniej, jeszcze przed osiągnięciem przez odwołującą 16 roku życia. Sąd miał przy tym na uwadze wyjaśnienia odwołującej udzielone w wywiadzie psychiatrycznym, w trakcie którego wskazywała na pogorszenie jej stanu zdrowia, m. in. ze względu na zaburzenia depresyjne w związku z pogorszeniem warunków rodzinnych i bytowych, które stanowiły przyczynę zgłoszenia się przez odwołującą do poradni. Brak również podstaw do uznania,

aby ewentualne wystąpienie niezdolności do pracy przed 16 rokiem życia było spowodowane innymi schorzeniami wskazanymi przez biegłych. Co prawda biegli wskazali, że odwołująca również od dzieciństwa cierpiała na schorzenia układu pokarmowego, jednakże zostały one jednoznacznie zdiagnozowane dopiero w 2011 roku, a ponadto biegli wskazali, że mają one co do zasady przebieg łagodny, a odwołująca korzysta z Poradni Gastrologicznej. Dokumentacja medyczna i wnioski biegłych nie dawały również żadnych podstaw do uznania, aby stopień zaawansowania schorzeń ortopedycznych,

w tym przede wszystkim zespoły bólowe kolan oraz kręgosłupa szyjnego mógł wywoływać niezdolność do pracy we wcześniejszym okresie. Pozostałe zaś schorzenia nie wywołują i nie wywoływały w przeszłości istotnych naruszeń stanu zdrowia odwołującej.

Odwołująca kwestionowała opinię biegłych podnosząc szereg zarzutów

w piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2016 r. W zastrzeżenia odwołującej

do przedmiotowej opinii znalazły się m. in. zarzuty oparcia się przez biegłych jedynie na dokumentacji medycznej i niemożności zajęcia przez nich własnego stanowiska. Sąd miał jednak na względzie, że biegli sporządzając opinię opierają się również na dostępnej dokumentacji medycznej, która pozwala prześledzić im historię chorób oraz ich leczenia osoby, które stanu zdrowia opinia dotyczy. Uwzględnienie takiej dokumentacji jest konieczne dla uzyskania przez biegłych pełnego obrazu stanu zdrowia badanego, który mógł przecież ulegać zmianie na przełomie lat. W ocenie Sądu trudno oczekiwać, aby biegli sądowi badając odwołującą w dniu 18 lutym 2017 r. i opierając się jedynie na samych badaniach byli w stanie ocenić stan zdrowia odwołującej w latach wcześniejszych czy też w sposób jednoznaczny stwierdzić, że dane schorzenie lub zespół schorzeń powodował naruszenie organizmu w sposób wywołujący niezdolność do pracy przed ukończeniem przez odwołującą 16 roku życia.

Do sformułowania jednoznacznych i nie budzących wątpliwości wniosków

w tym zakresie, zgodnych ze stanowiskiem odwołującej, konieczne było oparcie się przez biegłych na dokumentacji medycznej, która w przypadku odwołującej była niewystarczająca do stwierdzenia, że niezdolność do pracy powstała przed 16 rokiem życia. Należy podkreślić, że samo istnienie u danej osoby schorzenia nie jest równoznaczne z uznaniem, że osoba ta jest niezdolna do pracy, istotne jest bowiem ustalenie jaki wpływ schorzenie to wywołuje na organizm tej osoby

i możliwość wykonywania przez nią pracy. Sąd nie zgodził się również

ze stwierdzeniem, że biegli nie wskazali, jakie badania psychiczne przeprowadzili na odwołującej, gdyż protokół stanowiący część opinii na stronie 3 zawiera dane z wywiadu psychiatrycznego. Treść wywiadu, a także uzasadnienie opinii wskazują w sposób jednoznaczny, że badania psychiatryczne odwołującej opierały się na przeprowadzonej z nią rozmowie

i obserwacji jej zachowań. Wbrew twierdzeniom odwołującej nie zachodziła również konieczność wskazywania przez biegłych czynności, jakie odwołująca mogłaby podejmować, gdyż nie stanowiło to przedmiotu opinii, a okoliczności te wychodziły poza postawioną przez Sąd tezę dowodową. Nie wystąpiły również rozbieżności pomiędzy datą niezdolności do pracy a datą powstania inwalidztwa, gdyż w podsumowaniu opinii biegli wskazali wyraźnie, że uznali odwołującą za częściowo niezdolną do pracy w okresie od 3 listopada 2015 r.

do 9 czerwca 2020 r., wskazując jako początek tej niezdolności podjęcie przez odwołującą konsultacji w (...). Biegli wskazywali również na stopniowe pogorszenie jej stanu psychicznego wywołane sytuacją rodzinną (rozwód z mężem, samodzielna opieka nad synem) oraz bytową (niemożność spłacenia zadłużenia, groźba eksmisji), co znalazło potwierdzenie w dokumentacji medycznej.

Odwołująca w toku postępowania wskazywała, że już na etapie nauki

w szkole specjalnej posiadała zaświadczenie o co najmniej lekkim stopniu niepełnosprawności, jednakże jak wskazano już powyżej biegli sądowi dokonując analizy dokumentacji medycznej nie znaleźli potwierdzenia tej okoliczności. Ewentualne stwierdzenie, że odwołująca posiadała na etapie nauki w szkole orzeczenie o niepełnosprawności – co wydaje się prawdopodobne

w kontekście załączonej do akt dokumentacji kwalifikującej ją do edukacji

w szkole specjalnej – mogło potencjalnie mieć znaczenie dla ustalenia innej niż wskazana przez biegłych daty powstania niezdolności do pracy, jednakże

w ocenie Sądu kwestii tej nie przesądzało. O relacji między orzeczonym stopniem niepełnosprawności a niezdolnością do pracy wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 11 marca 2008 r., I UK 286/07, z 4 kwietnia 2010 r. III UK 60/09) wskazując, że pojęcia niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy nie można ze sobą utożsamiać. Dominująca w tej materii linia orzecznicza odwołuje się do treści art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 2046), na mocy którego ustawodawca przewidział traktowanie orzeczeń lekarza orzecznika ZUS o niezdolności do pracy na równi z orzeczeniem niepełnosprawności, w stopniu odpowiednim do rodzaju niezdolności do pracy. Jednocześnie wskazuje się

na brak ustawowej regulacji przewidującej analogiczną sytuację w drugą stronę, tj. pozwalającej na traktowanie orzeczenia o niepełnosprawności jako tożsamego z orzeczeniem o niezdolności do pracy. Sytuacja ta wynika m.in.

w nieco innych przesłankach orzeczenia niezdolności do pracy

i niepełnosprawności, innego trybu orzekania w tych sprawach oraz różnicy

w zakresie celów którym te orzeczenia mają służyć. W tych okolicznościach Sąd, nawet w przypadku dysponowania orzeczeniem o niepełnosprawności odwołującej nie miałby więc jednoznacznych podstaw do uznania jej za osobę niezdolną do pracy w dacie innej niż wskazana w opinii łącznej, a okoliczność

ta mogłaby być co najwyżej przedmiotem oceny biegłych sądowych

w kontekście analizy stanu zdrowia odwołującej.

Z tych też względów Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłych

i przyjął za datę powstania częściowej niezdolności do pracy odwołującej

3 listopada 2015 r. Wskazać należy, że ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu, daty jej powstania oraz wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga

wiadomości specjalnych, których prawidłowej oceny Sąd może dokonać jedynie na podstawie opinii biegłych sądowych. Dlatego też opinie sądowo - lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów, mają zasadniczy walor dowodowy dla oceny schorzeń wnioskodawcy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016 r., III AUa 1609/15). Ocena stanu zdrowia danej osoby w kontekście jej zdolności do pracy musi odbywać się w oparciu

o kryteria obiektywne, do których nie należą odczucia tej osoby. Subiektywne odczucie strony co do jej stanu zdrowia nie może skutkować wzruszeniem wniosków poczynionych przez biegłych z zakresu medycyny, którzy są specjalistami w swoich dziedzinach i którzy ponadto wydali opinię w oparciu

o całokształt udostępnionej w toku postępowania dokumentacji medycznej oraz badanie przedmiotowe wnioskodawcy oraz w sposób przekonywujący uzasadnili swoje stanowisko (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r., II UKN 466/97).

Skoro więc biegli potwierdzili stanowisko komisji lekarskiej ZUS co do daty powstania niezdolności do pracy w dniu 3 listopada 2015 r., to należało uznać, że stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyrażone w skarżonej decyzji było prawidłowe. Przyjęcie powyższej daty za dzień powstania niezdolności do pracy implikuje bowiem stwierdzenie co do braku spełnienia przez odwołującą wymogów określonych w art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy emerytalnej. Jak wynika z dokumentacji załączonej do akt sprawy ostatni okres ubezpieczenia B. S. ustał wraz z rozwiązaniem stosunku pracy w firmie (...) S.A. w dniu 1 grudnia 2002 r. Od tamtej pory odwołująca nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z żadnego tytułu. Oznacza to,

po pierwsze, że niezdolność do pracy nie powstała ani w czasie trwania któregośkolwiek z okresów składkowych lub nieskładkowych wymienionych

w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, ani w ciągu 18 miesięcy po ustaniu ostatniego okresu składkowego (ww. stosunku pracy). Po drugie, w okresie dziesięcioletnim przypadającym przed dniem powstania niezdolności do pracy, tj. od dnia 3 listopada 2005 r. do 2 listopada 2015 r., oraz dziesięcioleciu przypadającym na dzień złożenia wniosku, tj. od dnia 9 czerwca 2006 r.,

do 8 czerwca 2016 r., odwołująca nie legitymowała się żadnym stażem pracy (sumą okresów składkowych i nieskładkowych), podczas gdy zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej odwołująca winna była udowodnić staż pracy

w wymiarze co najmniej 5 lat.

Sąd co prawda miał na uwadze, że odwołująca posiadała status osoby bezrobotnej od dnia 3 czerwca 2013 r., jednakże bez prawa do zasiłku,

co stanowi element konieczny dla uznania tego okresu za okres składkowy

w myśl art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy emerytalnej. Zgodnie zaś z widniejącym

w aktach rentowych zaświadczeniu z Urzędu Pracy (...) W. odwołująca nie miała prawa do zasiłku dla bezrobotnych, tym samym okres zarejestrowania jako bezrobotny nie mógł zostać uznany za okres składkowy i w konsekwencji uwzględniony przy ustaleniu spełnienia wymogu określonego w art. 57 ust. 1 pkt 2 czy też pkt 3 ww. przepisu ustawy emerytalnej w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 tej ustawy. Podobnie oświadczenia odwołującej co do zatrudnienia

„na czarno”, choć nie pojawiające się bezpośrednio w procesie, a złożone przez odwołującą w trakcie wywiadu lekarskiego prowadzonego przez biegłych sądowych, nie mogły mieć wpływu na ewentualne ustalenie istnienia okresów składkowych i nieskładkowych w istotnym z perspektywy ww. przepisów przedziale czasowym. Okoliczności te nie zostały bowiem w żaden sposób wykazane, natomiast ustawa emerytalna nie przewiduje możliwości zaliczenia tych okresów jako okresy składkowe bądź nieskładkowe istotne z perspektywy nabycia prawa do renty, gdyż, o czym była mowa w cytowanym wyżej orzecznictwie, uzależnia posiadanie prawa do tych świadczeń od uiszczania składek w ramach uczestnictwa w systemie ubezpieczeń społecznych.

Wobec powyższych okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 25 sierpnia 2016r. znak: (...) była prawidłowa i zgodna z prawem, a w konsekwencji odwołanie B. S. podlegało oddaleniu na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. Z tych też względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

Zarządzenie: (...)

(...)